**Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti**

►**B** **UREDBA (ES) št. 761/2001 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

**z dne 19. marca 2001**

**o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)**

(EGT L 114 , 24.4.2001, s. 1)

spremenjena z:

| | | Uradni list | | |
|---|---|---|---|---|
| | | št. | stran | datum |
| ►**A1** | Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija | L 236 | 33 | 23.9.2003 |

▼B

# UREDBA (ES) št. 761/2001 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

## z dne 19. marca 2001

## o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ([3]), ob upoštevanju skupnega besedila, ki ga je odobril Spravni odbor dne 20. decembra 2000,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 2 Pogodbe določa, da je ena od nalog Skupnosti spodbujanje trajnostne rasti v vsej Skupnosti in resolucija z dne 1. februarja 1993 ([4]) poudarja pomembnost take trajnostne rasti.

(2) Program „Na poti k trajnosti“, ki ga je predstavila Komisija in katerega splošni pristop je bil odobren z resolucijo z dne 1. februarja 1993, poudarja vlogo in odgovornosti organizacij, tako glede krepitve gospodarstva kot varstva okolja v vsej Skupnosti.

(3) Program „Na poti k trajnosti“ zahteva povečanje izbora instrumentov na področju varstva okolja in uporabo tržnih mehanizmov, da se organizacije zavežejo k sprejetju proaktivnega pristopa na tem področju, ki presega izpolnjevanje vseh ustreznih predpisanih zahtev glede okolja.

(4) Komisija bi morala spodbujati skladen pristop med zakonodajnimi instrumenti, izdelanimi na ravni Skupnosti na področju varstva okolja.

(5) Uredba Sveta (EGS) št. 1836/93 z dne 29. junija 1993 o prostovoljnem sodelovanju gospodarskih družb industrijskega sektorja v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo ([5]) je dokazala svojo učinkovitost pri spodbujanju izboljšav okoljske uspešnosti industrije.

(6) Izkušnje, pridobljene pri izvajanju Uredbe (EGS) št. 1836/93, bi bilo treba uporabiti za povečanje zmožnosti Sistema Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), da se izboljša celotna okoljska uspešnost organizacij.

(7) EMAS bi moral biti dostopen vsem organizacijam, ki vplivajo na okolje kot sredstvo za obvladovanje teh vplivov in izboljševanje njihove celotne okoljske uspešnosti.

(8) V skladu z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe se učinkovitost sistema EMAS kot prispevka za boljšo okoljsko uspešnost evropskih organizacij laže doseže na ravni Skupnosti. Ta uredba se omejuje na zagotavljanje enakega izva-

([1]) UL C 400, 22.12.1998, str. 7 in UL C 212 E, 25.7.2000, str. 1.
([2]) UL C 209, 22.7.1999, str. 43.
([3]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 1999 (UL C 219, 30.7.1999, str. 385), potrjeno dne 6. maja 1999 (UL C 279, 1.10.1999, str. 253), Skupno stališče Sveta z dne 28. februarja 2000 (UL C 128, 8.5.2000, str. 1) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2000 (še ni bil objavljen v Uradnem listu). Sklep Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2001 in Sklep Sveta z dne 12. februarja 2001.
([4]) Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta dne 1. februarja 1993, o Programu Skupnosti za politiko in ukrepanje v zvezi z okoljem in trajnostnim razvojem (UL C 138, 17.5.1993, str. 1).
([5]) UL L 168, 10.7.1993, str. 1.

▼B

janja sistema EMAS v vsej Skupnosti z zagotovitvijo skupnih pravil, postopkov in bistvenih zahtev glede sistema EMAS, medtem ko so ukrepi, ki se lahko ustrezno izvajajo na nacionalni ravni, prepuščeni državam članicam.

(9) Organizacije bi bilo treba spodbujati, da sodelujejo v sistemu EMAS prostovoljno in lahko pridobijo dodano vrednost v smislu predpisanega nadzora, prihranke pri stroških in podobe v javnosti.

(10) Pomembno je, da majhna in srednje velika podjetja sodelujejo v sistemu EMAS in da se njihovo sodelovanje spodbuja z lažjim dostopom do informacij, obstoječih podpornih skladov in javnih institucij ter z uvajanjem ali spodbujanjem ukrepov tehnične pomoči.

(11) Podatke, ki jih priskrbijo države članice, bi morala Komisija uporabiti za ocenjevanje potreb po razvijanju posebnih ukrepov za večje sodelovanje organizacij v sistemu EMAS, in to zlasti majhnih in srednje velikih podjetij.

(12) Preglednost in verodostojnost organizacij, ki izvajajo sisteme okoljskega ravnanja, se povečata, ko se njihov sistem vodenja, program presoj in okoljska izjava pregledajo, da se preveri, ali izpolnjujejo ustrezne zahteve te uredbe, in ko akreditirani okoljski preveritelji potrdijo okoljsko izjavo in njene poznejše dopolnitve.

(13) Zato je treba zagotoviti in stalno izboljševati usposobljenost okoljskih preveriteljev z zagotovitvijo neodvisnega in nevtralnega akreditacijskega sistema, stalnim usposabljanjem in ustreznim nadzorom njihovih dejavnosti, da se zagotovi splošna verodostojnost sistema EMAS. Glede na to bi bilo treba vzpostaviti tesno sodelovanje med nacionalnimi akreditacijskimi organi.

(14) Treba bi bilo spodbujati organizacije, da redno pripravljajo in dajejo na voljo javnosti okoljske izjave, s katerimi javnosti in drugim zainteresiranim stranem posredujejo informacije o svoji okoljski uspešnosti.

(15) Države članice bi lahko vpeljale spodbude za spodbujanje organizacij k sodelovanju v sistemu EMAS.

(16) Komisija bi morala državam kandidatkam za pristop zagotoviti tehnično podporo pri vzpostavljanju potrebnih struktur za uporabo sistema EMAS.

(17) Poleg splošnih zahtev sistema okoljskega ravnanja EMAS posveča posebno pozornost naslednjemu: skladnosti z zakonodajo, boljši okoljski uspešnosti in tudi zunanji komunikaciji ter vključevanju zaposlenih.

(18) Komisija bi morala prilagoditi priloge k tej uredbi, z izjemo Priloge V, priznati evropske in mednarodne standarde v zvezi z okoljskimi vprašanji, ki se nanašajo na EMAS, in izdelati smernice v sodelovanju z vsemi, ki so zainteresirani za EMAS, in sicer zato, da zagotovi dosledno izvajanje zahtev EMAS v državah članicah. Pri izdelavi teh smernic bi morala Komisija upoštevati okoljsko politiko Skupnosti in zlasti zakonodajo Skupnosti kot tudi mednarodne obveznosti, kadar je to ustrezno.

(19) Ukrepi, potrebni za izvajanje te uredbe, bi morali biti sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ([1]).

(20) To uredbo bi bilo treba spremeniti, če je ustrezno, na podlagi izkušenj, pridobljenih po določenem obdobju izvajanja.

(21) Evropske institucije bi si morale prizadevati za sprejetje načel, določenih v tej uredbi.

(22) Ta uredba prevzema in nadomešča Uredbo (EGS) 1836/93, ki bi morala biti zato razveljavljena –

([1]) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

▼B

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

*Člen 1*

**Sistem za okoljsko ravnanje in presojo ter njegovi cilji**

1. Sistem Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo, ki omogoča prostovoljno sodelovanje organizacij, v nadaljnjem besedilu „EMAS“, se s tem uvaja zaradi vrednotenja in izboljšanja okoljske uspešnosti organizacij ter zagotavljanja ustreznih informacij javnosti in drugim zainteresiranim stranem.

2. Cilj sistema EMAS je spodbujanje nenehnega izboljševanja okoljske uspešnosti organizacij z:

(a) vzpostavitvijo in izvajanjem sistemov okoljskega ravnanja v organizacijah, kakor je opisano v Prilogi I;

(b) sistematskim, objektivnim in rednim vrednotenjem učinkovitosti teh sistemov, kakor je opisano v Prilogi I;

(c) zagotavljanjem informacij o okoljski uspešnosti in odprtim dialogom z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi;

(d) dejavnim vključevanjem zaposlenih v organizaciji ter z ustreznim začetnim in nadaljevalnim usposabljanjem, ki omogoča dejavno sodelovanje pri nalogah iz (a). Če zaposleni tako zahtevajo, se vključijo tudi katerikoli njihovi predstavniki.

*Člen 2*

**Opredelitve pojmov**

V tej uredbi:

(a) „okoljska politika“ pomeni splošne cilje in načela ukrepanja organizacije v zvezi z okoljem, kar vključuje skladnost z vsemi ustreznimi predpisanimi zahtevami v zvezi z okoljem in tudi zavezanost nenehnemu izboljševanju okoljske uspešnosti; okoljska politika daje okvir za določanje in pregledovanje splošnih in posamičnih okoljskih ciljev;

(b) „nenehno izboljševanje okoljske uspešnosti“ pomeni proces vsakoletnega izboljševanja merljivih rezultatov sistema okoljskega ravnanja, ki se nanašajo na upravljanje pomembnih okoljskih vidikov organizacije, na podlagi njene okoljske politike ter splošnih in posamičnih ciljev; rezultatov ni treba izboljševati na vseh področjih dejavnosti istočasno;

(c) „okoljska uspešnost“ pomeni rezultate upravljanja okoljskih vidikov organizacije;

(d) „preprečevanje onesnaževanja“ pomeni uporabo postopkov, prakse, materialov ali proizvodov, ki preprečujejo, zmanjšujejo ali nadzirajo onesnaževanje in ki lahko vključujejo recikliranje, obdelavo, spremembe postopkov, kontrolne mehanizme, učinkovito rabo virov in uporabo nadomestnih materialov;

(e) „okoljski pregled“ pomeni začetno celovito analizo okoljskih vprašanj, vplivov in uspešnosti, povezanih z dejavnostmi organizacije (Priloga VII);

(f) „okoljski vidik“ pomeni element dejavnosti, proizvodov ali storitev organizacije, ki lahko vpliva na okolje (Priloga VI); pomemben okoljski vidik je okoljski vidik, ki ima ali lahko ima pomemben vpliv na okolje;

(g) „vpliv na okolje“ pomeni vsako spremembo v okolju, bodisi škodljivo ali koristno, ki je v celoti ali deloma posledica dejavnosti, proizvodov ali storitev organizacije;

(h) „okoljski program“ pomeni opis ukrepov (odgovornosti in sredstev), sprejetih ali predvidenih za doseganje splošnih in posamičnih okoljskih ciljev, ter rokov za doseganje splošnih in posamičnih okoljskih ciljev;

▼B

(i) „splošni okoljski cilj“ pomeni celoten okoljski cilj, ki izhaja iz okoljske politike, in ki si ga določi organizacija sama ter je količinsko opredeljen, kadar je to izvedljivo;

(j) „posamični okoljski cilj“ pomeni podrobno, če je mogoče količinsko opredeljeno, zahtevo glede uspešnosti, ki se nanaša na organizacijo ali dele te organizacije ter izhaja iz splošnih okoljskih ciljev in jo je treba določiti in izpolniti, da bi bili ti splošni cilji doseženi;

(k) „sistem okoljskega ravnanja“ pomeni del celotnega sistema vodenja, ki vključuje organizacijsko strukturo, dejavnosti načrtovanja, odgovornosti, prakso, postopke, procese in vire za razvoj, izvedbo, doseganje, pregledovanje in vzdrževanje okoljske politike;

(l) „okoljska presoja“ pomeni orodje vodenja, ki vključuje sistematično, dokumentirano, redno in objektivno vrednotenje uspešnosti organizacije, sistema vodenja in postopkov za varstvo okolja, katere cilj je:

(i) olajšati nadzor vodstva nad praksami, ki lahko vplivajo na okolje,

(ii) oceniti skladnost z okoljsko politiko, vključno s splošnimi in posamičnimi okoljskimi cilji organizacije (Priloga II);

(m) „cikel presoj“ pomeni časovno obdobje, v katerem se izvedejo presoje vseh dejavnosti organizacije (Priloga II);

(n) „presojevalec“ pomeni posameznika ali skupino, ki pripada ali ne pripada osebju organizacije ter deluje v imenu najvišjega vodstva organizacije, je, posamično ali kolektivno, usposobljena, kakor to določa Priloga II točka 2.4, in je dovolj neodvisna od dejavnosti, ki jo presoja, da je zmožna objektivne sodbe;

(o) „okoljska izjava“ pomeni informacije, podrobno navedene v Prilogi III, točka 3.2 ((a) do (g));

(p) „zainteresirana stran“ pomeni posameznika ali skupino, vključno z organi oblasti, ki jih okoljska uspešnost organizacije zadeva ali se jih dotika;

(q) „okoljski preveritelj“ pomeni vsako osebo ali organizacijo, ki je neodvisna od preverjane organizacije, in ki je pridobila akreditacijo v skladu s pogoji in postopki iz člena 4;

(r) „akreditacijski sistem“ pomeni sistem za akreditacijo in nadzor okoljskih preveriteljev, ki ga vodi nepristranska institucija ali organizacija, ki jo imenuje ali ustanovi država članica (akreditacijski organ) ter ima zadostne vire in usposobljenost ter ustrezne postopke za izvajanje nalog, opredeljenih s to uredbo, za tak sistem;

(s) „organizacija“ pomeni družbo, korporacijo, obrat, podjetje, organ oblasti ali institucijo, ali del ali kombinacijo teh, ki je bodisi združena ali ne, javna ali zasebna in ima lastne naloge in upravo.

Enota, ki se registrira kot organizacija po sistemu EMAS, se določi v dogovoru z okoljskim preveriteljem in, če je to primerno, s pristojnimi organi, pri čemer se upoštevajo smernice Komisije, izdelane v skladu s postopkom iz člena 14(2), ne sme pa segati prek meja ene države članice. Najmanjša enota, ki se upošteva, je lokacija. V izjemnih okoliščinah, ki jih določi Komisija v skladu s postopkom iz člena 14(2), je lahko enota, ki se upošteva za registracijo po sistemu EMAS, manjša od lokacije, na primer pododdelek z lastnimi nalogami;

(t) „lokacija“ pomeni vse zemljišče na določenem geografskem prostoru pod upravljavskim nadzorom organizacije, ki zajema dejavnosti, proizvode in storitve. Vključuje vso infrastrukturo, opremo in materiale;

(u) „pristojni organi“ pomenijo organe, nacionalne, regionalne ali lokalne, ki jih države članice določijo v skladu s členom 5, za opravljanje nalog, določenih v tej uredbi.

▼B

*Člen 3*

**Sodelovanje v sistemu EMAS**

1. EMAS je odprt za sodelovanje vsake organizacije, ki si prizadeva izboljšati svojo celotno okoljsko uspešnost.

2. Da se organizacija lahko registrira po sistemu EMAS, mora:

(a) opraviti okoljski pregled svojih dejavnosti, proizvodov in storitev v skladu s Prilogo VII, v kateri obravnava vprašanja iz Priloge VI, in glede na rezultate tega pregleda uvede sistem okoljskega ravnanja, ki obsega vse zahteve iz Priloge I, zlasti skladnost z ustrezno okoljsko zakonodajo.

Vendar pa organizacijam, ki imajo certificiran sistem okoljskega ravnanja, priznan v skladu z zahtevami iz člena 9, ni treba izvesti formalnega okoljskega pregleda, ko se vključujejo v EMAS, če certificiran sistem okoljskega ravnanja zagotavlja informacije, potrebne za opredelitev in ovrednotenje okoljskih vidikov iz Priloge VI;

(b) izvesti ali dati izvesti okoljsko presojo v skladu z zahtevami iz Priloge II. Presoje morajo biti zasnovane tako, da se oceni okoljska uspešnost organizacije;

(c) pripraviti okoljsko izjavo v skladu s Prilogo III, točka 3.2. V izjavi je treba posvetiti posebno pozornost rezultatom, ki jih organizacija dosega glede na svoje splošne in posamične okoljske cilje, in zahtevi po nenehnem izboljševanju njene okoljske uspešnosti ter upoštevati potrebe ustreznih zainteresiranih strani po informacijah;

(d) dati okoljskemu preveritelju pregledati okoljski pregled, če je primerno, sistem vodenja, postopek presoje in okoljsko izjavo, da preveri, če izpolnjujejo ustrezne zahteve te uredbe, in mu dati potrditi okoljsko izjavo, da se zagotovi, da izjava izpolnjuje zahteve iz Priloge III;

(e) poslati potrjeno okoljsko izjavo pristojnemu organu države članice, v kateri je organizacija, ki prosi za registracijo, in po registraciji izjavo dati na voljo javnosti.

3. Da organizacija ohrani registracijo v sistemu EMAS, mora:

(a) dati preveriti sistem okoljskega ravnanja in program presoje v skladu z zahtevami iz Priloge V, točka 5.6;

(b) poslati potrebne potrjene letne dopolnitve svoje okoljske izjave pristojnemu organu in jih dati na voljo javnosti. Odstopanja od pogostnosti dopolnitev so možna v okoliščinah, določenih v smernicah Komisije, ki so sprejete v skladu s postopkom iz člena 14(2), zlasti pri manjših in srednje velikih podjetjih po Priporočilu Komisije 96/280/ES ([1]), in kadar ni sprememb pri izvajanju sistema okoljskega ravnanja.

*Člen 4*

**Akreditacijski sistem**

1. Države članice vzpostavijo sistem za akreditacijo neodvisnih okoljskih preveriteljev in za nadzorovanje njihovih dejavnosti. V ta namen države članice lahko uporabijo obstoječe akreditacijske institucije ali pristojne organe iz člena 5 ali pa določijo ali ustanovijo nek drug organ z ustreznim statusom.

Države članice zagotovijo, da sestava teh sistemov jamči njihovo neodvisnost in nevtralnost pri izvajanju njihovih nalog.

2. Države članice zagotovijo, da ti sistemi povsem delujejo v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe.

3. Države članice zagotovijo ustrezno posvetovanje z vključenimi stranmi pri vzpostavljanju in vodenju akreditacijskih sistemov.

4. Akreditacija okoljskih preveriteljev in nadzorovanje njihovih dejavnosti morata biti v skladu z zahtevami Priloge V.

([1]) UL L 107, 30.4.1996, str. 4.

▼B

5. Okoljski preveritelji, ki so akreditirani v eni državi članici, lahko izvajajo dejavnosti preverjanja v katerikoli drugi državi članici v skladu z zahtevami, določenimi v Prilogi V. O začetku dejavnosti preverjanja je treba uradno obvestiti državo članico, v kateri se preverjanje izvaja, preverjanje pa se nadzoruje prek akreditacijskega sistema te države.

6. Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih na podlagi tega člena, in ji sporočajo ustrezne spremembe strukture in postopkov akreditacijskih sistemov.

7. Komisija v skladu s postopkom iz člena 14(2) spodbuja sodelovanje med državami članicami, predvsem zato da prepreči neskladnosti med Prilogo V in merili, pogoji in postopki, ki jih nacionalni akreditacijski organi uporabljajo pri akreditaciji in nadzorovanju okoljskih preveriteljev, ter da se s tem zagotovi dosledno kakovost okoljskih preveriteljev.

8. Akreditacijski organi ustanovijo forum, sestavljen iz vseh akreditacijskih organov, da priskrbijo Komisiji elemente in sredstva za izpolnjevanje njenih obveznosti iz odstavka 7. Forum se sestane vsaj enkrat na leto v navzočnosti predstavnika Komisije.

Če je to primerno, forum izdela smernice o vprašanjih s področja akreditacije, usposobljenosti in nadzorovanja okoljskih preveriteljev. Izdelane pisne smernice se predložijo v postopek iz člena 14(2).

Da bi forum zagotovil usklajen razvoj delovanja akreditacijskih organov in postopkov preverjanja v vseh državah članicah, oblikuje postopke za medsebojne preglede. Cilj medsebojnih pregledov je zagotoviti, da akreditacijski sistemi držav članic izpolnjujejo zahteve te uredbe. Poročilo o dejavnostih medsebojnega pregleda se pošlje Komisiji, ki ga posreduje v vednost odboru iz člena 14(1) in ga da na voljo javnosti.

*Člen 5*

**Pristojni organi**

1. V treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsaka država članica določi pristojni organ, pristojen za izvedbo nalog, predvidenih v tej uredbi, zlasti v členih 6 in 7, ter o tem obvesti Komisijo.

2. Države članice zagotovijo, da sestava pristojnih organov jamči njihovo neodvisnost in nevtralnost ter da pristojni organi dosledno uporabljajo določbe te uredbe.

3. Države članice morajo imeti za pristojne organe na voljo smernice za zadržanje in izbris registracije organizacij. Pristojni organi morajo imeti na voljo zlasti postopke za:

— obravnavanje opažanj zainteresiranih strani v zvezi z registriranimi organizacijami, in

— zavrnitev registracije, izbris organizacije iz registra ali zadržanje registracije.

4. Pristojni organ je odgovoren za registracijo organizacij v sistemu EMAS. Zato nadzira vpis in ohranjanje organizacij v registru.

5. Pristojni organi vseh držav članic se sestanejo vsaj enkrat na leto v navzočnosti predstavnika Komisije. Cilj teh sestankov je zagotoviti doslednost postopkov v zvezi z registracijo organizacij v sistemu EMAS, vključno z zadržanjem in izbrisom registracije. Pristojni organi uvedejo postopek medsebojnih pregledov, da bi dosegli enotno razumevanje pristopa k registraciji v praksi. Poročilo o dejavnostih medsebojnega pregleda se pošlje Komisiji, ki ga posreduje v vednost odboru iz člena 14(1) in ga da na voljo javnosti.

*Člen 6*

**Registracija organizacij**

Pristojni organi obravnavajo registracijo organizacij v naslednjih primerih:

1. Če je pristojni organ

▼B

— prejel potrjeno okoljsko izjavo in

— prejel od organizacije izpolnjeni obrazec, ki vsebuje vsaj minimalne informacije, določene v Prilogi VIII in

— prejel registracijsko pristojbino, ki je lahko plačljiva na podlagi člena 16 ter

— dobil zadostne dokaze, da organizacija izpolnjuje vse zahteve te uredbe, in to na podlagi prejetih dokazil in zlasti s poizvedbami pri pristojnem izvršilnem organu oblasti o izpolnjevanju zahtev ustrezne okoljske zakonodaje,

registrira organizacijo, ki se je prijavila, in ji dodeli številko registracije. Pristojni organ obvesti vodstvo organizacije, da je organizacija vpisana v register.

2. Če pristojni organ od akreditacijskega organa prejme poročilo o nadzorovanju, ki dokazuje, da dejavnosti okoljskega preveritelja niso bile izvedene dovolj dobro, da bi zagotovile, da prijavljena organizacija izpolnjuje zahteve te uredbe, se registracija zavrne ali zadrži, dokler ni pridobljeno zagotovilo o skladnosti organizacije s sistemom EMAS.

3. Če organizacija v treh mesecih od dne, ko je bila pozvana, pristojnemu organu ne predloži,

— letno potrjenih dopolnitev okoljske izjave, ali

— izpolnjenega obrazca, ki vključuje vsaj minimalne informacije, navedene v Prilogi VIII, ali

— ustreznih registracijskih pristojbin,

se organizacija izbriše iz registra ali pa se njena registracija zadrži, odvisno od vrste in obsega napake. Pristojni organ obvesti vodstvo organizacije o razlogih za sprejete ukrepe.

4. Če pristojni organ kadarkoli na podlagi prejetega dokaza sklene, da organizacija ne izpolnjuje več enega ali več pogojev te uredbe, se organizacija izbriše iz registra ali pa se njena registracija zadrži, odvisno od vrste in obsega napake.

Če pristojni izvršilni organ obvesti pristojni organ, da je organizacija kršila ustrezne predpisane zahteve v zvezi z varstvom okolja, pristojni organ zavrne registracijo te organizacije, ali njeno registracijo zadrži.

5. Za zavrnitev registracije, njeno zadržanje ali izbris organizacije iz registra, je potreben posvet z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, da se pristojnemu organu zagotovijo potrebna dokazila za odločanje. Pristojni organ obvesti vodstvo organizacije o razlogih za sprejete ukrepe in o poteku razprave s pristojnim izvršilnim organom.

6. Razlogi za zavrnitev ali zadržanje registracije prenehajo, če je pristojni organ prejel zadovoljive informacije o tem, da je organizacija usklajena z zahtevami sistema EMAS, ali če je prejel zadovoljive informacije pristojnega izvršilnega organa, da je kršitev odpravljena in da je organizacija sprejela zadovoljive ukrepe za zagotovitev, da se kršitev ne bo ponovila.

*Člen 7*

**Seznam registriranih organizacij in okoljskih preveriteljev**

1. Akreditacijski organ vzpostavi, popravlja in dopolnjuje seznam okoljskih preveriteljev in njihov obseg akreditacije v državi članici ter vsak mesec sporoča spremembe tega seznama Komisiji neposredno ali po nacionalnih organih, kakor odloči zadevna država članica, in pristojnemu organu.

2. Pristojni organi sestavijo in vodijo seznam registriranih organizacij v svoji državi članici in ga mesečno dopolnjujejo. Pristojni organi vsak mesec sporočijo spremembe tega seznama Komisiji, neposredno ali po nacionalnih organih, kakor odloči zadevna država članica, ter lahko organizirajo sistem izmenjave informacij po gospodarskih sektorjih in področjih pristojnosti v omrežju pooblaščenih lokalnih organov.

▼B

3. Register okoljskih preveriteljev in organizacij, registriranih v sistemu EMAS, vodi Komisija in je na voljo javnosti.

*Člen 8*

**Logo**

1. Organizacije, ki sodelujejo v sistemu EMAS, lahko uporabijo logo iz Priloge IV le, če imajo veljavno registracijo EMAS. Tehnične specifikacije v zvezi z reprodukcijo loga se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 14(2) in jih objavi Komisija.

2. Organizacije lahko uporabljajo logo EMAS v naslednjih primerih:

(a) na potrjenih informacijah, kakor so opisane v Prilogi III, točka 3.5, pod pogoji, opredeljenimi v smernicah Komisije, sprejetih po postopku iz člena 14(2), ki morajo zagotoviti, da ne pride do zamenjave z znaki za okolje za proizvode (v tem primeru se uporabi različica 2 loga, kakor je predstavljena v Prilogi IV);

(b) na potrjenih okoljskih izjavah (v tem primeru se uporabi različica 2 loga, kakor je predstavljena v Prilogi IV);

(c) v glavah dopisov registriranih organizacij (v tem primeru se uporabi različica 1 loga, kakor je predstavljena v Prilogi IV);

(d) v informativnem gradivu, ki oglašuje sodelovanje organizacije v sistemu EMAS (v tem primeru se uporabi različica 1 loga, kakor je predstavljena v Prilogi IV);

(e) na ali v oglasih za proizvode, dejavnosti in storitve, vendar le pod pogoji, opredeljenimi v smernicah Komisije, sprejetih v skladu s členom 14(2), ki mora zagotoviti, da ne pride do zamenjave z znaki za okolje za proizvode.

3. Logo se ne sme uporabljati v naslednjih primerih:

(a) na proizvodih ali njihovi embalaži,

(b) v povezavi s trditvami o primerljivosti z drugimi proizvodi, dejavnostmi in storitvami.

Vendar pa Komisija v okviru vrednotenja uporabe loga, predvidenega v členu 15(3), preuči, v katerih izjemnih primerih se logo lahko uporablja, in v skladu s postopkom iz člena 14(2) sprejme pravila za te primere, ki zagotavljajo, da ne pride do zamenjave z znaki za okolje za proizvode.

*Člen 9*

**Povezava z evropskimi in mednarodnimi standardi**

1. Za organizacije, ki uporabljajo evropske ali mednarodne standarde za okoljske zadeve, povezane s sistemom EMAS, in ki so pridobile certifikat po ustreznih postopkih certificiranja, ker izpolnjujejo zahteve teh standardov, se šteje, da izpolnjujejo ustrezne zahteve te uredbe, pod pogojem da:

(a) je standarde priznala Komisija v skladu s postopkom iz člena 14(2);

(b) je zahteve za akreditacijo certifikacijskih organov priznala Komisija v skladu s postopkom iz člena 14(2).

Navedbe priznanih standardov (skupaj z ustreznimi deli sistema EMAS, na katere se nanašajo) in priznane akreditacijske zahteve se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

2. Da bi se organizacije iz odstavka 1 lahko registrirale po sistemu EMAS, morajo okoljskemu preveritelju dokazati, da izpolnjujejo tudi zahteve, ki niso zajete v priznanih standardih.

*Člen 10*

**Povezava z drugo okoljsko zakonodajo v Skupnosti**

1. EMAS ne vpliva na:

(a) pravo Skupnosti ali

▼B

(b) nacionalno zakonodajo ali tehnične standarde, ki jih ne ureja pravo Skupnosti in

(c) dolžnosti organizacij po navedeni zakonodaji in standardih glede okoljskih kontrolnih mehanizmov.

2. Države članice bi morale preučiti, kako bi registracijo po sistemu EMAS v skladu s to uredbo lahko upoštevale pri izvajanju in uveljavljanju okoljske zakonodaje, da bi se izognile nepotrebnemu podvajanju dela organizacij in pristojnih izvršilnih organov.

Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih v zvezi s tem. Komisija informacije, ki jih prejme od držav članic, pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu, takoj ko so na voljo in vsaj vsaka tri leta.

*Člen 11*

**Spodbujanje sodelovanja organizacij, zlasti majhnih in srednje velikih podjetij**

1. Države članice spodbujajo sodelovanje organizacij v sistemu EMAS in zlasti preučijo potrebo po zagotovitvi sodelovanja majhnih in srednje velikih podjetij (MSP) z:

— olajšanjem dostopa do informacij, podpornih skladov, javnih institucij in javnih naročil brez vpliva na pravila Skupnosti, ki urejajo javna naročila,

— vzpostavljanjem ali spodbujanjem ukrepov tehnične pomoči, zlasti v povezavi s pobudami ustreznih strokovnih ali lokalnih točk stike (npr. lokalni organi, trgovinske zbornice, trgovinska ali obrtna združenja),

— zagotovitvijo, da bodo razumne registracijske pristojbine spodbujale večje sodelovanje.

Da bi spodbujali sodelovanje MSP, tudi tistih, skoncentriranih na jasno opredeljenih geografskih območjih, lahko lokalni organi, v sodelovanju z industrijskimi združenji, trgovinskimi zbornicami in zainteresiranimi stranmi, zagotovijo pomoč pri določanju pomembnih vplivov na okolje. MSP lahko to nato uporabijo pri opredeljevanju svojega okoljskega programa ter določanju splošnih in posamičnih ciljev svojega sistema vodenja po sistemu EMAS. Poleg tega se lahko na regionalni ali nacionalni ravni razvijajo programi za spodbujanje sodelovanja MSP, kot je na primer postopni pristop, ki naj bi pripeljal do registracije po sistemu EMAS. Sistem naj deluje s ciljem, da se udeleženci, zlasti majhne organizacije, izognejo nepotrebnim administrativnim obremenitvam.

2. Da bi spodbudili sodelovanje organizacij v sistemu EMAS, bi morale Komisija in druge institucije Skupnosti, kot tudi drugi javni organi oblasti na nacionalni ravni, preučiti način, kako brez vpliva na pravo Skupnosti upoštevati registracijo v sistemu EMAS pri določanju meril za svojo politiko javnih naročil.

3. Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih po tem členu. Komisija informacije, ki jih prejme od držav članic, pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu, takoj ko so na voljo in vsaj vsaka tri leta.

*Člen 12*

**Obveščanje**

1. Vsaka država članica z ustreznimi ukrepi zagotovi, da:

(a) so organizacije seznanjene z vsebino te uredbe;

(b) je javnost obveščena o ciljih in glavnih sestavnih delih sistema EMAS.

Države članice, kadar je primerno, med drugim v sodelovanju z industrijskimi združenji, potrošniškimi organizacijami, okoljskimi organizacijami, sindikati in lokalnimi institucijami, uporabijo predvsem strokovne publikacije, lokalne časopise, promocijske kampanje ali katera koli druga funkcionalna sredstva, da spodbujajo splošno ozaveščenost o sistemu EMAS.

▼B

2. Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih po tem členu.

3. Komisija je odgovorna za spodbujanje sistema EMAS na ravni Skupnosti. Komisija zlasti preuči, ob posvetovanju s člani odbora iz člena 14(1), možnost razširjanja najboljše prakse na ustrezen način in z ustreznimi sredstvi.

*Člen 13*

**Kršitve**

Države članice sprejmejo ustrezne zakonske ali upravne ukrepe v primeru neskladnosti z določbami te uredbe in o teh ukrepih obvestijo Komisijo.

*Člen 14*

**Odbor**

1. Komisiji pomaga odbor.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabita člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

*Člen 15*

**Revizija**

1. Komisija pregleda EMAS na podlagi izkušenj, pridobljenih med njegovim delovanjem, in mednarodnega razvoja dogodkov najpozneje pet let po začetku veljavnosti te uredbe in, če je potrebno, predlaga Evropskemu parlamentu in Svetu ustrezne spremembe.

2. Komisija v skladu s postopkom iz člena 14(2) prilagodi vse priloge k tej uredbi, razen Priloge V, na podlagi izkušenj, pridobljenih pri delovanju sistema EMAS, in kot odziv na ugotovljene potrebe po navodilih o zahtevah sistema EMAS.

3. Najpozneje pet let po začetku veljavnosti te uredbe Komisija v sodelovanju z državami članicami ovrednoti predvsem uporabo, prepoznavnost in razlago pomena loga EMAS, zlasti s strani javnosti in drugih zainteresiranih strani, ter oceni, ali je treba logo in zahteve v zvezi z njegovo uporabo spremeniti.

*Člen 16*

**Stroški in pristojbine**

1. Države članice lahko vzpostavijo sistem pristojbin za pokrivanje upravnih stroškov, nastalih v zvezi s postopki registracije organizacij ter akreditacijo in nadzorovanjem okoljskih preveriteljev, ter druge s tem povezane stroške sistema EMAS.

2. Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih po tem členu.

*Člen 17*

**Razveljavitev Uredbe (EGS) št. 1836/93**

1. Uredba (EGS) št. 1836/93 se z datumom začetka veljavnosti te uredbe razveljavi, ob upoštevanju odstavkov 2 do 5 tega člena.

2. Nacionalni akreditacijski sistemi in pristojni organi, ustanovljeni na podlagi Uredbe (EGS) št. 1836/93, ostajajo v veljavi. Države članice spremenijo postopke, po katerih delujejo akreditacijski sistemi in pristojni organi, na podlagi ustreznih določb te uredbe. Države članice zagotovijo, da ti sistemi v celoti delujejo v 12 mesecih od začetka veljavnosti te uredbe.

▼B

3. Okoljski preveritelji, akreditirani v skladu z Uredbo (EGS) št. 1836/93, lahko nadaljujejo z izvajanjem svojih dejavnosti v skladu z zahtevami, določenimi v tej uredbi.

4. Lokacije, registrirane v skladu z Uredbo (EGS) št. 1836/93, ostanejo v registru EMAS. Nove zahteve te uredbe se preverijo ob naslednjem preverjanju lokacije. Če je treba naslednje preverjanje izvesti prej kot v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe, se rok za naslednje preverjanje lahko podaljša za šest mesecev, v dogovoru z okoljskim preveriteljem in pristojnimi organi.

5. Odstavka 3 in 4 se uporabljata tudi za okoljske preveritelje, ki so bili akreditirani, in lokacije, ki so bile registrirane, v skladu s členom 14 Uredbe (EGS) št. 1836/93, pod pogojem, da se odgovorni akreditacijski organi in pristojni organi strinjajo, da okoljski preveritelji in registrirane lokacije izpolnjujejo vse zahteve Uredbe (EGS) št. 1836/93, in o tem uradno obvestijo Komisijo.

*Člen 18*

**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B

*PRILOGA I*

A. **ZAHTEVE SISTEMA OKOLJSKEGA RAVNANJA**

Sistem okoljskega ravnanja se mora izvajati v skladu z zahtevami, navedenimi v nadaljevanju (točka 4 standarda EN ISO 14001:1996) (*):

I-A **Zahteve za sistem okoljskega ravnanja**

I-A.1 Splošno

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati sistem okoljskega ravnanja, katerega zahteve so opisane v tej prilogi.

I-A.2 Okoljska politika

Najvišje vodstvo mora opredeliti okoljsko politiko organizacije in zagotoviti, da ta politika:

(a) ustreza naravi, obsegu in okoljskim vplivom dejavnosti, proizvodov in storitev organizacije;

(b) vključuje zavezanost za nenehno izboljševanje in preprečevanje onesnaževanja;

(c) vključuje zavezanost za izpolnjevanje zahtev veljavne okoljske zakonodaje in predpisov ter drugih zahtev, katerim je organizacija zavezana;

(d) daje okvir za postavitev in pregled splošnih in posamičnih okoljskih ciljev;

(e) je dokumentirana, se izvaja in vzdržuje ter jo poznajo vsi zaposleni;

(f) je na voljo javnosti.

I-A.3 Planiranje

I-A.3.1 *Okoljski vidiki*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopek (postopke) za prepoznavanje tistih okoljskih vidikov svojih dejavnosti, proizvodov ali storitev, ki jih lahko obvladuje in za katere je pričakovati, da lahko nanje vpliva, da ugotovi tiste, ki pomembno vplivajo ali lahko pomembno vplivajo na okolje. Organizacija mora zagotoviti, da so vidiki, povezani s temi pomembnimi vplivi, upoštevani pri določanju njenih splošnih okoljskih ciljev.

Organizacija mora te informacije redno obnavljati.

I-A.3.2 *Zakonske in druge zahteve*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopek za prepoznavanje in dostop do tistih zakonskih in drugih zahtev, ki jim je zavezana in ki se neposredno nanašajo na okoljske vidike njenih dejavnosti, proizvodov ali storitev.

I-A.3.3 *Splošni in posamični cilji*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati dokumentirane splošne in posamične okoljske cilje za vsako ustrezno funkcijo in na vseh ravneh znotraj organizacije.

Ko vzpostavlja in pregleduje svoje splošne, mora organizacija upoštevati zakonske in druge zahteve, svoje pomembne okoljske vidike, svoje tehnološke možnosti, finančne, izvedbene in poslovne zahteve ter stališča zainteresiranih strani.

Splošni in posamični cilji morajo biti usklajeni z okoljsko politiko, vključno z zavezanostjo k preprečevanju onesnaževanja.

I-A.3.4 *Program(-i) okoljskega ravnanja*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati program(e) za doseganje zastavljenih splošnih in posamičnih ciljev. Ti morajo vključevati:

(a) določitev odgovornosti za doseganje splošnih in posamičnih ciljev za vsako ustrezno funkcijo in na vseh ravneh organizacije;

(b) sredstva in časovne okvire, v katerih je treba doseči zastavljene cilje.

(*) Besedilo nacionalnega standarda, povzeto v tej prilogi, je uporabljeno z dovoljenjem CEN. Celotno besedilo nacionalnega standarda se lahko dobi pri nacionalnih organih za standarde, katerih seznam je naveden v tej prilogi.

▼B

Če se projekt nanaša na nov razvoj in nove ali spremenjene dejavnosti, proizvode ali storitve, mora organizacija program(e) primerno dopolniti, da zagotovi uporabo ravnanja z okoljem tudi pri teh projektih.

I-A.4 Uvajanje in delovanje

I-A.4.1 *Struktura in odgovornost*

Vloge, odgovornosti in pooblastila morajo biti določeni, dokumentirani in poslani naprej, da se omogoči učinkovito okoljsko ravnanje.

Vodstvo mora zagotoviti vire, nujne za izvajanje in obvladovanje sistema okoljskega ravnanja. Kot viri so mišljene kadrovske potrebe in posebna znanja, tehnologije ter finančna sredstva.

Najvišje vodstvo organizacije mora imenovati posebne(ga) predstavnike(a) vodstva, ki morajo (mora) imeti, ne glede na druge odgovornosti, določeno vlogo, odgovornosti in pooblastila za:

(a) zagotavljanje, da so zahteve za sistem okoljskega ravnanja vzpostavljene, se izvajajo in vzdržujejo v skladu s tem mednarodnim standardom;

(b) poročanje o delovanju sistema okoljskega ravnanja najvišjemu vodstvu za pregled in kot podlago za izboljšanje sistema okoljskega ravnanja.

I-A.4.2 *Usposabljanje, zavedanje in usposobljenost*

Organizacija mora ugotoviti potrebe po usposabljanju. Zahtevati mora, da je vse osebje, katerega delo lahko pomembno vpliva na okolje, primerno usposobljeno.

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke, ki omogočajo, da se njeni zaposleni ali člani za vsako ustrezno funkcijo in na vseh ravneh zavedajo:

(a) pomena skladnosti z okoljsko politiko in postopki ter pomena izpolnjevanja zahtev sistema okoljskega ravnanja;

(b) pomembnih vplivov na okolje, dejanskih ali možnih, njihovega delovanja in kakšne so okoljske prednosti, če izboljšajo lastno ravnanje;

(c) svojih vlog in odgovornosti za ravnanje v skladu z okoljsko politiko in postopki ter zahtevami sistema okoljskega ravnanja, vključujoč pripravljenost in odziv na izredne razmere;

(d) morebitnih posledic v primeru odstopanja od opredeljenih postopkov delovanja.

Osebje, ki opravlja naloge, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, mora biti usposobljeno na podlagi primerne izobrazbe, usposabljanja oziroma izkušenj.

I-A.4.3 *Komuniciranje*

Glede na okoljske vidike in sistem okoljskega ravnanja mora organizacija vzpostaviti in vzdrževati postopke za:

(a) notranje komuniciranje med različnimi ravnmi in funkcijami organizacije;

(b) sprejemanje, dokumentiranje in odgovarjanje v postopku komuniciranja z zunanjimi zainteresiranimi strankami.

Organizacija mora razmisliti o načinih posredovanja informacij navzven glede njenih pomembnih okoljskih vidikov in svojo odločitev zapisati.

I-A.4.4 *Dokumentacija sistema okoljskega ravnanja*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati v tiskani ali v elektronski obliki:

(a) opis ključnih elementov sistema okoljskega ravnanja in njihove medsebojne povezave;

(b) podatke, ki se nanašajo na odvisno dokumentacijo.

I-A.4.5 *Obvladovanje dokumentov*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke za obvladovanje vseh dokumentov, ki jih zahteva ta mednarodni standard, da zagotovi;

(a) da je mogoče ugotoviti, kje so dokumenti;

▼B

(b) da pooblaščeno osebje dokumente periodično pregleduje in po potrebi popravi in potrdi njihovo primernost;

(c) da so tekoče izdaje ustreznih dokumentov na voljo povsod, kjer potekajo dejavnosti, bistvene za učinkovito delovanje sistema;

(d) da se zastareli dokumenti takoj odstranijo povsod, kjer se izdajajo ali uporabljajo, ali da se kako drugače prepreči njihova nenamerna uporaba;

(e) da so vsi zastareli dokumenti, ki jih organizacija obdrži v pravne namene oziroma za ohranitev znanja, primerno označeni.

Dokumenti morajo biti berljivi, opremljeni z datumom (in z datumi revizij) ter zlahka prepoznavni, primerno vzdrževani in hranjeni predviden čas. Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke in odgovornosti za pripravo in spreminjanje dokumentov različnih vrst.

I-A.4.6 *Obvladovanje delovanja*

Organizacija mora prepoznati tisto delovanje in dejavnosti, ki so povezane z ugotovljenimi pomembnimi okoljskimi vidiki v skladu s svojo politiko ter splošnimi in posamičnimi cilji. Organizacija mora planirati te dejavnosti, vključno z vzdrževanjem, da zagotovi njihovo izvajanje pod predvidenimi pogoji, tako da:

(a) vzpostavi in vzdržuje dokumentirane postopke v primerih, kjer lahko njihova odsotnost vodi v odstopanje od okoljske politike ter splošnih in posamičnih ciljev;

(b) daje v postopkih jasna merila za delovanje;

(c) vzpostavi in vzdržuje postopke, ki se nanašajo na ugotovljive pomembne okoljske vidike dobrin in storitev, ki jih organizacija uporablja, ter daje dobaviteljem in pogodbenikom informacije o postopkih in zahtevah, ki zadevajo dobavitelje in pogodbenike.

I-A.4.7 *Pripravljenost in odziv na izredne razmere*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke, s katerimi prepoznava morebitne nesreče in izredne razmere in v teh primerih ukrepa, in postopke, s katerimi preprečuje in zmanjšuje vplive na okolje, ki so lahko povezani s temi primeri.

Organizacija mora pregledati in po potrebi popraviti postopke, ki zadevajo njeno pripravljenost in odziv na izredne razmere, še posebej, kadar pride do nesreče ali izrednih razmer.

Organizacija mora take postopke, kjer je izvedljivo, tudi občasno preizkušati.

I-A.5 Preverjanje in korektivni ukrepi

I-A.5.1 *Spremljanje in merjenje*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati dokumentirane postopke, s katerimi redno spremlja in meri ključne parametre svojega delovanja in dejavnosti, ki lahko pomembno vplivajo na okolje. Ta proces mora vključevati zapisovanje informacij, s katerimi se sledi izvajanju, ustreznemu obvladovanju delovanja ter izpolnjevanju splošnih in posamičnih ciljev organizacije.

Opremo za spremljanje je treba kalibrirati in vzdrževati ter hraniti zapise o tem v skladu s postopki organizacije.

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati dokumentirani postopek, s katerim periodično vrednoti ustreznost okoljski zakonodaji in predpisom.

I-A.5.2 *Neskladnosti ter korektivni in preventivni ukrepi*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke, s katerimi določi odgovornosti in pooblastila za ravnanje in preiskavo ob neskladnosti, za ukrepanje, da se ublažijo kakršnikoli že povzročeni vplivi na okolje, za sprožanje in dokončanje korektivnih in preventivnih ukrepov.

Vsak korektivni ali preventivni ukrep, sprejet za odstranitev vzrokov dejanskih ali morebitnih neskladnosti, mora ustrezati razsežnosti problemov in nastalim vplivom na okolje.

Organizacija mora izvesti in zapisati vse spremembe dokumentiranih postopkov, ki so posledica korektivnih in preventivnih ukrepov.

▼B

I-A.5.3 *Zapisi*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati postopke za prepoznavanje, vzdrževanje in odstranjevanje zapisov o okolju. Ti zapisi morajo vključevati zapise o usposabljanju ter rezultate presoj in pregledov.

Zapisi o okolju morajo biti berljivi, prepoznavni in sledljivi za obravnavano dejavnost, proizvod ali storitev. Zapisi o okolju morajo biti hranjeni in vzdrževani tako, da se zlahka najdejo, in zaščiteni pred poškodbami, propadanjem ali izgubo. Čas hranjenja zapisov mora biti določen in zapisan.

Organizacija mora primerno sistemu in njej sami vzdrževati zapise, da z njimi dokazuje ustreznost sistema zahtevam tega mednarodnega standarda.

I-A.5.4 *Presoja sistema okoljskega ravnanja*

Organizacija mora vzpostaviti in vzdrževati program(e) in postopke za občasno izvajanje presoj sistema okoljskega ravnanja, da:

(a) ugotovi, ali sistem okoljskega ravnanja je ali ni

(1) v skladu z načrtovanimi ukrepi okoljskega ravnanja, vključno z zahtevami tega mednarodnega standarda; in

(2) primerno vpeljan in vzdrževan; in

(b) daje vodstvu informacije o rezultatih presoj.

Program presoj, vključno z vsakim urnikom, mora temeljiti na pomenu, ki ga ima obravnavana dejavnost za okolje, in na rezultatih predhodnih presoj. Zaradi celovitosti morajo postopki presoje zajeti predmet presoje, njihovo pogostnost in metodologije kot tudi odgovornosti in zahteve za izvajanje presoj in poročanje o rezultatih.

I-A.6 Vodstveni pregled

Najvišje vodstvo organizacije mora v časovnih presledkih, ki jih določi samo, pregledati sistem okoljskega ravnanja, da tako zagotovi njegovo nenehno ustreznost, zadostnost in učinkovitost. Proces vodstvenega pregleda mora zagotoviti, da so zbrane vse informacije, ki jih potrebuje za izvedbo tega vrednotenja. Ta pregled mora biti dokumentiran.

Pri vodstvenem pregledu je treba v skladu z rezultati presoj sistema okoljskega ravnanja, spreminjajočimi se okoliščinami in zavezanostjo za nenehno izboljševanje ugotoviti, ali so potrebne spremembe politike, ciljev in drugih elementov sistema okoljskega ravnanja.

**Seznam nacionalnih organov za standarde**

**B:** IBNBIN (Institut Belge de NormalisationBelgisch Instituut voor Normalisatie)

▼A1

**CZ:** Rada programu EMAS

▼B

**DK:** DS (Dansk Standard)

**D:** DIN (Deutsches Institut für Normung e. V.)

▼A1

**EE:** EVS (Eesti Standardikeskus)

▼B

**EL:** ELOT (Ελληνικός οργανισμός τυποποίησης)

**E:** AENOR (Asociación Española de Normalización y Certificación)

**F:** AFNOR (Association Française de Normalisation)

**IRL:** NSAI (National Standards Authority of Ireland)

**I:** UNI (Ente Nazionale Italiano di Unificazione)

▼A1

**CY:** Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας

**LV:** LATAK (Latvijas Nacionālais Akreditācijas Birojs)

▼A1

**LT:** LST (Lietuvos standartizacijos departamentas)

▼B

**L:** SEE (Service de l'Energie de l'Etat) (Luxembourg)

▼A1

**HU:** MSZT (Magyar Szabványügyi Testület)

**MT:** MSA (Awtorita' Maltija dwar l-Istandards / Malte Standards Authority)

▼B

**NL:** NEN (Nederlands Normalisatie-Instituut)

**A:** ON (Österreichisches Normungsinstitut)

▼A1

**PL:** PKN (Polski Komitet Normalizacyjny)

▼B

**P:** IPQ (Instituto Português da Qualidade)

▼A1

**SI:** SIST (Slovenski inštitut za standardizacijo)

**SK:** SÚTN (Slovenský ústav technickej normalizácie)

▼B

**FIN:** SFS (Suomen Standardisoimisliitto r.y)

**S:** SIS (Standardiseringen i Sverige)

**UK:** BSI (British Standards Institution).

B: **VPRAŠANJA, KI JIH MORAJO ORGANIZACIJE REŠITI PRI IZVAJANJU SISTEMA EMAS**

1. **Skladnost z zakonodajo**

Organizacije morajo biti zmožne dokazati, da:

(a) so seznanjene z vso ustrezno okoljsko zakonodajo in da poznajo posledice te zakonodaje za organizacijo;

(b) zagotavljajo pravno skladnost z okoljsko zakonodajo; in

(c) so vpeljale postopke, ki omogočajo organizaciji stalno izpolnjevanje teh zahtev.

2. **Uspešnost**

Organizacije morajo biti zmožne dokazati, da sistem vodenja in postopki presoj obravnavajo dejansko okoljsko uspešnost organizacije glede na vidike, določene na podlagi Priloge VI. Uspešnost organizacije glede na njene splošne in posamične cilje se ovrednoti kot del postopka vodstvenega pregleda. Organizacija se tudi zaveže, da bo nenehno izboljševala svojo okoljsko uspešnost. Pri tem se organizacija lahko opre na lokalne, regionalne in nacionalne okoljske programe.

Sredstva za doseganje splošnih in posamičnih ciljev sami po sebi ne morejo biti okoljski cilji. Če organizacija obsega eno ali več lokacij, mora vsaka od lokacij, za katero se EMAS uporablja, izpolnjevati vse zahteve sistema EMAS, vključno z nenehnim izboljševanjem okoljske uspešnosti, kakor je opredeljeno v členu 2(b).

3. **Zunanje komunikacije in odnosi**

Organizacije morajo biti zmožne dokazati, da vodijo odprt dialog z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno z lokalnimi skupnostmi in svojimi strankami v zvezi z vplivom njihovih dejavnosti, proizvodov in storitev na okolje, da ugotovijo, kaj skrbi javnost in druge zainteresirane strani.

4. **Vključevanje zaposlenih**

Poleg zahtev iz oddelka A Priloge I, je treba zaposlene vključevati v proces, katerega cilj je nenehno izboljševanje okoljske uspešnosti organizacije. V ta namen naj bi se uporabljale ustrezne oblike sodelovanja, kot so knjiga predlogov ali projektno skupinsko delo ali

▼B

okoljski odbori. Organizacije morajo upoštevati navodila Komisije o najboljši praksi na tem področju. Kadar zaposleni tako zahtevajo, morajo biti vključeni tudi predstavniki zaposlenih.

▼B

*PRILOGA II*

## ZAHTEVE V ZVEZI Z NOTRANJIMI OKOLJSKIMI PRESOJAMI

2.1 **Splošne zahteve**

Notranje presoje zagotavljajo, da se dejavnosti, ki jih organizacija izvaja, vodijo v skladu z uvedenimi postopki. Presoja lahko tudi odkrije morebitne težave pri uvedenih postopkih ali možnosti za njihovo izboljšanje. Obseg presoj, izvedenih znotraj organizacije, se lahko spreminja od presoje preprostega postopka do presoje zapletenih dejavnosti. V določenem časovnem obdobju morajo biti vključene v presojo vse dejavnosti posamezne organizacije. Časovno obdobje, potrebno za izvedbo presoj vseh dejavnosti, je cikel presoj. V manjših, enostavnih organizacijah je mogoče izvesti presojo vseh dejavnosti naenkrat. V teh organizacijah je cikel presoj presledek med temi presojami.

Notranje presoje morajo izvajati osebe, ki so dovolj neodvisne od dejavnosti, ki jo presojajo, da zagotovijo nepristransko stališče. Presoje lahko izvedejo zaposleni v organizaciji ali zunanji sodelavci (zaposleni v drugih organizacijah, zaposleni v drugih oddelkih iste organizacije ali svetovalci).

2.2 **Cilji**

Program okoljskih presoj organizacije mora pisno opredeljevati cilje vsake posamezne presoje ali cikla presoj, vključno s pogostnostjo presoj za vsako dejavnost.

Cilji morajo zlasti vključevati oceno vzpostavljenih sistemov vodenja in določitev skladnosti s politiko in programom organizacije, ki vključujeta skladnost z ustreznimi predpisanimi zahtevami v zvezi z okoljem.

2.3 **Obseg**

Celoten obseg posameznih presoj ali vsake faze cikla presoj mora biti jasno opredeljen in izrecno določati:

1. področja, ki jih pokriva;
2. dejavnosti, ki jih je treba presojati;
3. okoljska merila, ki jih je treba upoštevati;
4. časovno obdobje, ki ga presoja zajema.

Okoljska presoja vključuje oceno dejanskih podatkov, potrebnih za ovrednotenje uspešnosti.

2.4 **Organizacija in viri**

Okoljske presoje morajo izvajati osebe ali skupine oseb z ustreznim poznavanjem sektorjev in področij, ki jih presojajo, vključno z znanjem in izkušnjami v zvezi z ustreznimi okoljskimi in tehničnimi vprašanji ter vprašanji vodenja organizacije in izpolnjevanja predpisov z zadostno usposobljenostjo in strokovnostjo na področju posebnih znanj presojanja, da lahko dosežejo navedene cilje. Viri in čas, namenjeni za presojo, morajo biti sorazmerni obsegu in ciljem presoje.

Najvišje vodstvo organizacije mora podpirati izvajanje presoj.

Presojevalci morajo biti dovolj neodvisni od dejavnosti, ki jih presojajo, da je njihova sodba lahko objektivna in nepristranska.

2.5 **Načrtovanje in priprava na presojo**

Vsaka presoja se mora načrtovati in pripraviti z namenom, da se zlasti:

— zagotovi dodelitev ustreznih virov;

— zagotovi, da vsak posameznik, ki je vključen v presojo (vključno s presojevalci, vodstvom in osebjem), razume svojo vlogo in odgovornosti.

Priprava mora vključevati seznanitev z dejavnostmi organizacije in sistemom okoljskega ravnanja, ki je v njej vzpostavljen, ter pregled ugotovitev in sklepnih ugotovitev prejšnjih presoj.

2.6 **Aktivnosti v okviru presoje**

Aktivnosti v okviru vključujejo pogovore z osebjem, pregled obratovalnih pogojev in opreme ter pregled zapisov, napisnih postopkov in druge ustrezne dokumentacije, z namenom, da se ovrednotijo okoljska uspešnost presojane dejavnosti in ugotovi, ali ta dejavnost izpolnjuje ustrezne standarde, predpise ali zastavljene splošne in posamične cilje in ali je vzpostavljeni sistem

▼B

vodenja okoljskih nalog učinkovit in primeren. Med drugim naj se po naključno preverja skladnost s temi merili, da se določi učinkovitost celotnega sistema vodenja.

Proces presoje vključuje zlasti naslednje faze:

(a) razumevanje sistemov vodenja;

(b) oceno prednosti in slabosti sistemov vodenja;

(c) zbiranje ustreznih dokazov;

(d) ovrednotenje ugotovitev presoje;

(e) pripravo zaključkov presoje;

(f) poročanje o ugotovitvah in zaključkih presoje.

2.7 **Poročanje o ugotovitvah in zaključkih presoje**

1. Presojevalci morajo ob koncu vsake presoje in vsakega cikla presoj pripraviti pisno poročilo o presoji v ustrezni obliki in z ustrezno vsebino, da se zagotovi popolna uradna predložitev ugotovitev in zaključkov presoje.

   Ugotovitve in zaključki presoje je treba uradno sporočiti najvišjemu vodstvu organizacije.

2. Temeljni cilji pisnega poročila o presoji so:

   (a) dokumentirati obseg presoje;

   (b) preskrbeti vodstvu informacije o stanju skladnosti z okoljsko politiko organizacije in o napredku organizacije na področju okolja;

   (c) preskrbeti vodstvu informacije o učinkovitosti in zanesljivosti ureditve spremljanja vplivov organizacije na okolje;

   (d) prikazati potrebo po korektivnih ukrepih, če je to primerno.

2.8 **Ukrepi po opravljeni presoji**

Presoja se mora zaključiti s pripravo in izvedbo načrta ustreznih korektivnih ukrepov.

Vzpostavljeni morajo biti primerni mehanizmi, ki morajo tudi delovati, da se zagotovi spremljanje rezultatov presoje.

2.9 **Pogostnost presoj**

Presojo ali cikel presoj je treba končati v presledkih, ki niso daljši od treh let. Pogostnost presoj posameznih dejavnosti se spreminja glede na:

(a) vrsto, obseg in zapletenost dejavnosti;

(b) pomembnost vplivov na okolje, ki so z njo povezani;

(c) pomembnost in nujnost težav, ugotovljenih pri prejšnjih presojah;

(d) zgodovino okoljskih težav.

Bolj zapletene dejavnosti s pomembnejšim vplivom na okolje se presojajo pogosteje.

Vsaka organizacija določi svoj program presoj in njihovo pogostnost, pri čemer upošteva navodila Komisije, sprejeta v skladu s postopkom iz člena 14 (2).

▼B

*PRILOGA III*

**OKOLJSKA IZJAVA**

3.1 **Uvod**

Namen okoljske izjave je posredovati javnosti in drugim zainteresiranim stranem okoljske informacije o vplivih na okolje in okoljski uspešnosti ter nenehnim izboljševanjem okoljske uspešnosti organizacije. Izjava je tudi sredstvo za odziv na skrbi zainteresiranih strani, ugotovljene v skladu z oddelkom B.3 Priloge I, ki se organizaciji zdijo pomembne (Priloga VI, točka 6.4). Okoljske informacije je treba predstaviti na jasen in razumljiv način in v tiskani obliki za tiste, ki teh informacij ne morejo pridobiti drugače. Organizacija mora ob prvi registraciji, potem pa vsaka tri leta, dati na voljo informacije, navedene v točki 3.2, v prečiščeni tiskani različici.

Komisija sprejme navodilo o okoljski izjavi, v skladu s postopkom iz člena 14(2).

3.2 **Okoljska izjava**

Organizacija mora ob prvi registraciji upoštevajoč merila iz točke 3.5 predložiti okoljske informacije, imenovane okoljska izjava, ki jih preveri potrdi okoljski preveritelj. Te informacije se po tem, ko jih preveri in potrdi okoljski preveritelj predložijo pristojnemu organu in nato dajo na voljo javnosti. Okoljska izjava je orodje za komunikacijo in dialog z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi v zvezi z okoljsko uspešnostjo. Organizacija pri pisanju in oblikovanju okoljske izjave upošteva informacijske potrebe javnosti in drugih zainteresiranih strani.

Minimalne zahteve za te informacije so:

(a) jasen in nedvoumen opis organizacije, ki se registrira po sistemu EMAS in povzetek njenih dejavnosti, proizvodov in storitev ter njeno razmerje do katere koli matične organizacije, če je to primerno;

(b) okoljska politika in kratek opis sistema okoljskega ravnanja v organizaciji;

(c) opis vseh pomembnih neposrednih in posrednih okoljskih vidikov, ki imajo pomembne vplive organizacije na okolje, ter obrazložitev vrste vplivov glede na te vidike (Priloga VI);

(d) opis splošnih in posamičnih okoljskih ciljev v povezavi s pomembnimi okoljskimi vidiki in vplivi;

(e) povzetek dostopnih podatkov o uspešnosti organizacije pri doseganju splošnih in posamičnih okoljskih ciljev glede na njene pomembne vplive na okolje. Povzetek lahko vključuje številčne podatke o emisijah onesnaževal, nastajanju odpadkov, porabi surovin, energije in vode, hrupu ter drugih vidikih, navedenih v Prilogi VI. Podatki bi morali omogočiti primerjavo po posameznih letih, da se lahko oceni razvoj okoljske uspešnosti organizacije;

(f) drugi dejavniki v zvezi z okoljsko uspešnostjo, vključno z izvajanjem zakonskih določb glede njihovih pomembnih vplivov na okolje;

(g) ime in akreditacijska številka okoljskega preveritelja in datum potrditve.

3.3 **Merila za poročanje o okoljski uspešnosti**

Neobdelani podatki, pridobljeni v sistemu okoljskega ravnanja, se uporabijo na različne načine, da se pokaže okoljska uspešnost organizacije. V ta namen lahko organizacije uporabijo ustrezne obstoječe kazalce okoljske uspešnosti, pri čemer se prepričajo, da izbrani kazalci:

(a) dajo točno oceno uspešnosti organizacije;

(b) so razumljivi in nedvoumni;

(c) omogočajo letne primerjave, tako da se lahko oceni razvoj okoljske uspešnosti organizacije;

(d) omogočajo primerjavo s sektorskimi, nacionalnimi ali regionalnimi merili uspešnosti, če je to primerno;

(e) omogočajo primerjavo s predpisanimi zahtevami, če je to primerno.

3.4 **Vzdrževanje javno dostopnih informacij**

Organizacija mora sproti dopolnjevati informacije, navedene v točki 3.2, in vsako leto predložiti vse spremembe v preveritev in potrditev okoljskemu preveritelju. Možno je odstopanje od pogostnosti dopolnitev v okoliščinah, določenih v navodilih Komisije, sprejetih v skladu s postopkom iz člena 14 (2). Po potrditvi se morajo spremembe predložiti tudi pristojnemu organu in dati na voljo javnosti.

▼B

3.5 **Objava informacij**

Organizacije morda želijo informacije, pridobljene v okviru svojega sistema okoljskega ravnanja, nasloviti na različne ciljne skupine ali zainteresirane strani in uporabiti le izbrane podatke iz okoljske izjave. Vsaka okoljska informacija, ki jo organizacija objavi, je lahko označena z logom EMAS, če je okoljski preveritelj potrdil, da je:

(a) točna in nezavajajoča;

(b) utemeljena in preverljiva;

(c) ustrezna in uporabljena v primerni povezavi ali okviru;

(d) reprezentativna za celotno okoljsko uspešnost organizacije:

(e) taka, da je njena napačna razlaga malo verjetna;

(f) pomembna glede na celoten vpliv na okolje,

in da se sklicuje na najnovejšo okoljsko izjavo organizacije, iz katere je vzeta.

3.6 **Dostopnost javnosti**

Informacije iz točke 3.2(a) do (g), ki sestavljajo okoljsko izjavo organizacije, in dopolnjene informacije iz točke 3.4 morajo biti na voljo javnosti in drugim zainteresiranim stranem. Okoljska izjava mora biti dostopna javnosti. V ta namen se spodbuja organizacije, da uporabljajo vse razpoložljive načine (elektronska objava, knjižnice itd.). Organizacija mora biti zmožna dokazati okoljskemu preveritelju, da ima vsak, ki ga zanima okoljska uspešnost organizacije, lahek in prost dostop do informacij, zahtevanih v točki 3.2(a) do (g) in točki 3.4.

3.7 **Lokalna odgovornost**

Organizacije, ki se registrirajo po sistemu EMAS, morda želijo sestaviti skupno okoljsko izjavo, ki bi zajela številne različne geografske lokacije. Namen EMAS je zagotoviti lokalno odgovornost zato morajo organizacije zagotoviti, da so pomembni vplivi vsake lokacije na okolje jasno določeni in vnešeni v skupno izjavo.

▼B

*PRILOGA IV*

**Logo**

Različica 1




Različica 2




▼A1

Organizacija, registrirana v sistemu EMAS, lahko uporablja logo v katerem koli izmed 20 jezikov pod pogojem, da se uporabi naslednje besedilo:

| | Različica 1 | Različica 2 |
|---|---|---|
| španski: | „Gestión ambiental verificada“ | „información validada“ |
| češko: | „ověřený systém environmentálního řízení“ | „platná informace“ |
| dansko: | „verificeret miljøledelse“ | „bekræftede oplysninger“ |
| nemško: | „geprüftes Umweltmanagement“ | „geprüfte Information“ |
| estonsko: | „tõestatud keskkonnajuhtimine“ | „kinnitatud informatsioon“ |
| grško: | „επιθεωρημένη περιβαλλοντική διαχείριση“ | „επικυρωμένες πληροφορίες“ |
| francosko: | „Management environnemental vérifié“ | „information validée“ |
| italijansko: | „Gestione ambientale verificata“ | „informazione convalidata“ |
| latvijsko: | „verificēta vides vadība“ | „apstiprināta informācija“ |
| litovsko: | „įvertinta aplinkosaugos vadyba“ | „patvirtinta informacija“ |
| madžarsko: | „hitelesített környezetvédelmi vezetési rendszer“ | „hitelesített információ“ |
| malteško: | „Immaniġġjar Ambjentali Verifikat“ | „Informazzjoni Konvalidata“ |
| nizozemsko: | „Geverifieerd milieuzorgsysteem“ | „gevalideerde informatie“ |
| poljsko: | „zweryfikowany system zarządzania środowiskowego“ | „informacja potwierdzona“ |
| portugalsko: | „Gestão ambiental verificada“ | „informação validada“ |
| slovaško: | „overený systém environmentálneho riadenia“ | „platná informácia“ |
| slovensko: | „Preverjen sistem ravnanja z okoljem“ | „preverjene informacije“ |
| finsko: | „vahvistettu ympäristöasioiden hallinta“ | „vahvistettua tietoa“ |
| švedsko: | „Kontrollerat miljöledningssystem“ | „godkänd information“ |

▼A1

Obe različici loga vedno vsebujeta številko registracije organizacije.

Logo se uporablja:

— v treh barvah (Pantone št. 355 Zelena; Pantone št. 109 Rumena; Pantone št. 286 Modra) ali

— črno na belem ali

— belo na črnem.

▼B

*PRILOGA V*

**AKREDITACIJA, NADZOROVANJE IN VLOGA OKOLJSKIH PREVERITELJEV**

5.1 **Splošno**

Akreditacija okoljskih preveriteljev mora temeljiti na splošnih načelih za usposobljenost, določenih v tej prilogi. Akreditacijski organi se lahko odločijo, da za okoljske preveritelje akreditirajo posameznike, organizacije ali oboje. Postopkovne zahteve in podrobna merila za akreditiranje okoljskih preveriteljev določijo nacionalni akreditacijski sistemi na podlagi člena 4 in v skladu s temi načeli. Skladnost s temi načeli se zagotovi z medsebojnimi pregledi, določenimi v členu 4.

5.2 **Zahteve za akreditacijo okoljskih preveriteljev**

5.2.1 Naslednja usposobljenost je minimalna zahteva, ki jo mora izpolnjevati okoljski preveritelj kot posameznik ali organizacija:

(a) poznavanje in razumevanje uredbe, splošnega delovanja sistemov okoljskega ravnanja, ustreznih standardov in navodil, ki jih izda Komisija na podlagi člena 4 in 14(2) za uporabo te uredbe;

(b) poznavanje in razumevanje zakonodajnih, predpisanih in upravnih zahtev, ki se nanašajo na preverjano dejavnost;

(c) poznavanje in razumevanje okoljskih vprašanj, vključno z okoljsko razsežnostjo trajnostnega razvoja;

(d) poznavanje in razumevanje tehničnih vidikov preverjane dejavnosti, ki so povezani z okoljskimi vprašanji;

(e) razumevanje splošnega delovanja preverjane dejavnosti, da se lahko oceni ustreznost sistema vodenja;

(f) poznavanje in razumevanje zahtev in metodologije okoljskega presojanja;

(g) poznavanje presojanja informacij (okoljska izjava).

Ustrezne dokaze o znanju preveritelja in njegovih ustreznih izkušnjah ter strokovni usposobljenosti na zgoraj navedenih področjih je treba predložiti akreditacijskemu organu, pri katerem je kandidat za preveritelja zaprosil za akreditacijo.

Poleg tega mora biti okoljski preveritelj neodvisen, zlasti od presojevalca ali svetovalca organizacije, nepristranski in objektiven pri izvajanju svojih dejavnosti.

Okoljski preveritelj posameznik ali organizacija mora zagotoviti, da niso on ali organizacija in njeno osebje pod kakršnimi koli poslovnimi, finančnimi ali drugimi pritiski, ki bi lahko vplivali na njihovo sodbo ali ogrozili zaupanje v neodvisnost njihove sodbe in neoporečnost njihovih aktivnosti, in da se ravnajo po vseh pravilih, ki se s tem v zvezi uporabljajo.

Okoljski preveritelj mora imeti za zahteve preverjanja po tej uredbi dokumentirane metodologije in postopke, vključno z mehanizmi obvladovanja kakovosti in določbami o zaupnosti.

Če je okoljski preveritelj organizacija, mora imeti izdelano in na zahtevo dostopno organizacijsko shemo, ki navaja strukture in odgovornosti znotraj organizacije, ter izjavo o pravnem statusu, lastništvu in virih financiranja.

5.2.2 Obseg akreditacije

Obseg akreditacije okoljskih preveriteljev mora biti opredeljen v skladu s klasifikacijo gospodarskih dejavnosti (kode NACE), določeno z Uredbo Sveta (EGS) 3037/90 ([1]). Obseg akreditacije mora biti omejen z usposobljenostjo okoljskega preveritelja. Obseg akreditacije upošteva tudi velikost in zapletenost dejavnosti, če je to primerno; to je treba zagotavljati z nadzorovanjem.

5.2.3 Dodatne zahteve za akreditacijo okoljskih preveriteljev posameznikov, ki samostojno izvajajo preverjanje

Okoljski preveritelji posamezniki, ki samostojno izvajajo preverjanje, morajo izpolnjevati zahteve iz točk 5.2.1 in 5.2.2 in morajo poleg tega:

([1]) UL L 293, 24.10.1990, str. 1. Uredba, spremenjena z Uredbo (EGS) št. 761/93 (UL L 83, 3.4.1993, str. 1).

▼B

— biti v celoti usposobljeni za izvajanje preverjanja na svojih akreditiranih področjih,

— imeti omejen obseg akreditacije, odvisno od njihove osebne usposobljenosti.

Izpolnjevanje teh zahtev se zagotovi z ocenjevanjem, izvedenim pred akreditacijo, in nadzorom akreditacijskega organa.

5.3 **Nadzorovanje okoljskih preveriteljev**

5.3.1 Nadzorovanje okoljskih preveriteljev, ki ga izvaja akreditacijski organ, ki je podelil akreditacijo

Okoljski preveritelj mora takoj obvestiti akreditacijski organ o vseh spremembah, ki vplivajo na akreditacijo ali obseg akreditacije.

Akreditacijski organ mora imeti postopke, s katerimi v rednih presledkih, ki niso daljši od 24 mesecev, zagotavlja, da okoljski preveritelj še naprej izpolnjuje akreditacijske zahteve, in spremlja kakovost opravljenih preverjanj. Nadzorovanje lahko sestavljajo pregled v pisarni, spremljanje njegovega dela v organizaciji, vprašalniki, pregled okoljskih izjav, ki jih je okoljski preveritelj potrdil, in pregled poročila o preverjanju. Nadzorovanje bi moralo biti sorazmerno z obsegom dejavnosti, ki jo okoljski preveritelj izvaja.

Vsaka odločitev, ki jo akreditacijski organ sprejme z namenom, da ukine ali začasno odvzame akreditacijo ali skrči obseg akreditacije, se sprejme šele po tem, ko je okoljski preveritelj imel možnost za zaslišanje.

5.3.2 Nadzorovanje okoljskih preveriteljev, ki izvajajo dejavnosti preverjanja v državi članici, ki ni država, v kateri je bila njihova akreditacija podeljena

Okoljski preveritelj, akreditiran v eni državi članici, mora pred izvajanjem dejavnosti preverjanja v drugi državi članici, najmanj štiri tedne pred tem predložiti akreditacijskemu organu te druge države članice, uradno obvestilo o:

— podrobnostih svoje akreditacije, usposobljenosti in sestavi skupine, če je to primerno;

— času in kraju preverjanja: naslov in kontaktne podatke organizacije, sprejete ukrepe za obvladovanje pravnega in jezikovnega znanja, če je to potrebno.

Akreditacijski organ lahko zahteva nadaljnja pojasnila v zvezi s potrebnim pravnim in jezikovnim znanjem, kakor je zgoraj navedeno.

Tako uradno obvestilo se pošlje pred vsakim novim preverjanjem.

Akreditacijski organ ne sme zahtevati drugih pogojev, ki bi vplivali na pravico okoljskega preveritelja, da izvaja storitve v državi članici, ki ni država, v kateri je bila akreditacija podeljena. Zlasti se ne smejo zaračunavati diskriminatorne pristojbine za uradno obvestilo. Akreditacijski organ tudi ne sme uporabljati postopka uradnega obvestila za zavlačevanje prihoda okoljskega preveritelja. Vsaka težava v zvezi z nadziranjem okoljskega preveritelja na sporočeni datum mora biti ustrezno utemeljena. Če pri nadzorovanju nastanejo stroški, sme akreditacijski organ zaračunati ustrezne pristojbine.

Če nadzorni akreditacijski organ ni zadovoljen s kakovostjo opravljenega dela okoljskega preveritelja, pošlje poročilo o nadzoru zadevnemu okoljskemu preveritelju, akreditacijskemu organu, ki je podelil akreditacijo, pristojnemu organu v kraju, v katerem se nahaja preverjana organizacija, in v primeru nadaljnjega spora forumu akreditacijskih organov.

Organizacije akreditacijskim organom ne smejo odreči pravice, da nadzorujejo okoljskega preveritelja z opazovanjem njegovega dela med preverjanjem organizacije.

5.4 **Naloga okoljskih preveriteljev**

5.4.1 Naloga okoljskega preveritelja je, da brez vpliva na izvršilna pooblastila držav članic glede predpisanih zahtev preverijo:

(a) izpolnjevanje vseh zahtev te uredbe: začetni okoljski pregled, če je to primerno, sistem okoljskega ravnanja, okoljsko presojo in njene rezultate ter okoljsko izjavo;

(b) zanesljivost, verodostojnost in pravilnost podatkov ter informacij v:

— okoljski izjavi (Priloga III, točka 3.2 in točka 3.3),

— okoljskih informacijah, ki jih je treba potrditi (Priloga III, točka 3.5).

▼B

Okoljski preveritelj mora z vso potrebno strokovnostjo preiskati predvsem tehnično veljavnost začetnega okoljskega pregleda, če je to primerno, ali presoje ali drugih postopkov, ki jih je organizacija izvedla, brez nepotrebnega podvajanja teh postopkov. Med drugim bi moral okoljski preveritelj opravljati naključna preverjanja, da ugotovi, ali so rezultati notranje presoje zanesljivi.

5.4.2 V času prvega preverjanja okoljski preveritelj predvsem preveri, če organizacija izpolnjuje naslednje zahteve:

(a) ali se v celoti izvaja sistem okoljskega ravnanja v skladu s Prilogo I;

(b) v celoti načrtovan program presoj, ki se je že začel izvajati v skladu s Prilogo II, tako da so bila pokrita vsaj področja, ki imajo najpomembnejši vpliv na okolje;

(c) opravljen en vodstveni pregled;

(d) pripravljena okoljska izjava v skladu s Priloge III točka 3.2.

5.4.3 Skladnost z zakonodajo

Okoljski preveritelj mora zagotoviti, da je organizacija uvedla postopke za nadzor tistih vidikov svojih dejavnosti, za katere velja ustrezna zakonodaja Skupnosti ali nacionalna zakonodaja, in da ti postopki lahko zagotovijo skladnost z njo. Preverjanja morajo zlasti dokazati, da uvedeni postopki lahko zagotovijo skladnost z zakonodajo.

Okoljski preveritelj ne potrdi okoljske izjave, če med preverjanjem opazi, na primer z naključnimi preverjanji, da organizacija ne deluje v skladu z zakonodajo.

5.4.4 Opredelitev organizacije

S tem ko okoljski preveritelj preveri sistem okoljskega ravnanja in potrdi okoljsko izjavo, zagotovi, da so sestavni deli organizacije nedvoumno opredeljeni in ustrezajo resnični razdelitvi dejavnosti. Vsebina izjave mora jasno pokrivati različne dele organizacije, na katere se EMAS nanaša.

5.5 **Pogoji za izvajanje dejavnosti okoljskega preveritelja**

5.5.1 Okoljski preveritelj mora delovati v okviru obsega svoje akreditacije, na podlagi pisnega sporazuma z organizacijo, ki opredeljuje obseg dela, omogoča okoljskemu preveritelju, da deluje neodvisno in strokovno, ter zavezuje organizacijo, da zagotovi potrebno sodelovanje.

5.5.2 Preverjanje zajema pregled dokumentacije, obisk organizacije, ki vključuje zlasti pogovore z osebjem, pripravo poročila za vodstvo organizacije in rešitve, ki jih predlaga organizacija v zvezi z vprašanji iz poročila.

5.5.3 Dokumentacija, ki jo je treba pregledati pred obiskom, vključuje osnovne informacije o organizaciji in njenih dejavnostih, okoljsko politiko in program, opis sistema okoljskega ravnanja, ki ga je uvedla organizacija, podrobnosti o izvedenem okoljskem pregledu ali presoji, poročilo o tem pregledu ali presoji in o vseh po tem uvedenih korektivnih ukrepih ter osnutek okoljske izjave.

5.5.4 Okoljski preveritelj mora pripraviti poročilo za vodstvo organizacije. To poročilo vsebuje:

(a) vsa vprašanja, povezana z delom, ki ga je okoljski preveritelj opravil;

(b) izhodišče organizacije za izvajanje sistema okoljskega ravnanja;

(c) na splošno primere neskladnosti z določbami te uredbe, in še zlasti:

— tehnične pomanjkljivosti okoljskega pregleda ali metode presoje ali sistema okoljskega ravnanja ali katerega koli drugega ustreznega postopka;

— točke neskladja z osnutkom okoljske izjave, skupaj s podrobnostmi sprememb ali dopolnitev, ki bi jih bilo treba vnesti v okoljsko izjavo;

(d) primerjavo s prejšnjimi izjavami in oceno uspešnosti organizacije.

5.6 **Pogostnost preverjanja**

Okoljski preveritelj v posvetovanju z organizacijo oblikuje program, ki zagotavlja, da se vsi elementi, potrebni za registracijo po sistemu EMAS, preverijo v roku, ki ne presega 36 mesecev. Poleg tega okoljski preveritelj v presledkih, ki niso daljši od 12 mesecev, preveri in potrdi vse dopolnjene informacije v okoljski izjavi. Možno je odstopanje od pogostnosti vnašanja dopolnitev v okoliščinah, določenih v navodilu Komisije, sprejetih v skladu s postopkom iz člena 14(2).

▼B

*PRILOGA VI*

**OKOLJSKI VIDIKI**

6.1 **Splošno**

Organizacija mora preučiti vse okoljske vidike svojih dejavnosti, proizvodov in storitev ter se na podlagi meril, ki upoštevajo zakonodajo Skupnosti, odločiti, kateri od njenih okoljskih vidikov pomembno vplivajo na okolje, kar je podlaga za določitev njenih splošnih in posamičnih okoljskih ciljev. Ta merila morajo biti dostopna javnosti.

Organizacija preuči tako neposredne kot posredne okoljske vidike svojih dejavnosti, proizvodov in storitev.

6.2 **Neposredni okoljski vidiki**

Ti obsegajo dejavnosti organizacije, nad katerimi ima organizacija upravljavski nadzor in ki lahko vključujejo, niso pa omejeni na:

(a) emisije v zrak;

(b) izpuste v vodo;

(c) preprečevanje nastajanja, recikliranje, ponovno uporabo, prevoz in odstranjevanje trdnih in drugih odpadkov, zlasti nevarnih odpadkov;

(d) rabo in kontaminacijo tal;

(e) uporabo naravnih virov in surovin (vključno z energijo);

(f) krajevna vprašanja (hrup, vibracije, vonjave, prah, zunanji izgled itd.);

(g) vprašanja prevoza (za blago in storitve in za zaposlene);

(h) nevarnost okoljskih nesreč in vplivov, ki se ali se lahko pojavijo kot posledica nepričakovanih dogodkov, nesreč in možnih izrednih razmer;

(i) vplive na biotsko raznovrstnost.

6.3 **Posredni okoljski vidiki**

Kot posledica dejavnosti, proizvodov in storitev organizacije se lahko pojavijo pomembni okoljski vidiki, nad katerimi organizacija morda nima popolnega upravljavskega nadzora.

Ti lahko vključujejo, niso pa omejeni na:

(a) vprašanja, povezana s proizvodi (oblikovanje, razvoj, embalažo, prevoz, uporaba in predelava/odstranjevanje odpadkov);

(b) naložbe v osnovna sredstva, dajanje posojil in zavarovalniške storitve;

(c) nove trge;

(d) izbor in sestavo storitev (npr. prevoz ali gostinstvo);

(e) upravne in planske odločitve;

(f) sestave izbira proizvodov;

(g) okoljsko uspešnost in prakse pogodbenih izvajalcev, podizvajalcev in dobaviteljev.

Organizacije morajo biti zmožne dokazati, da so ugotovile pomembne okoljske vidike, povezane z njihovimi postopki naročil, in da sistem vodenja obravnava pomembne vplive, povezane s temi vidiki. Organizacija bi si morala prizadevati zagotoviti, da dobavitelji in tisti, ki delujejo v imenu organizacije, ravnajo v skladu z okoljsko politiko organizacije pri izvajanju dejavnosti v okviru pogodbe.

V primeru teh posrednih okoljskih vidikov organizacija preuči, kolikšen je lahko njen vpliv na te vidike in kakšne ukrepe lahko sprejme, da bi zmanjšala vpliv.

6.4 **Pomembnost**

Organizacija je dolžna določiti merila za ocenjevanje pomembnosti okoljskih vidikov svojih dejavnosti, proizvodov in storitev, da določi tiste vidike, ki imajo pomemben vpliv na okolje. Merila, ki jih organizacija razvije, morajo biti izčrpna, zmožna neodvisne preveritve, ponovljiva in so na voljo javnosti.

Premisleki pri določanju meril za ocenjevanje pomembnosti okoljskih vidikov organizacije lahko vključujejo, niso pa omejeni na:

(a) informacije o stanju okolja za določitev dejavnosti, proizvodov in storitev organizacije, ki lahko vplivajo na okolje;

(b) obstoječe podatke organizacije o vložkih materialov in energije, izpustih, odpadkih in emisijah glede na tveganje;

▼B

(c) stališča zainteresiranih strani;

(d) okoljske dejavnosti organizacije, ki so urejene s predpisi;

(e) dejavnosti v zvezi z naročili;

(f) oblikovanje, razvoj, izdelavo, distribucijo, vzdrževanje, uporabo, ponovno uporabo, recikliranje in odstranjevanje proizvodov organizacije;

(g) tiste dejavnosti organizacije, ki prinašajo najpomembnejše okoljske stroške in okoljske koristi.

Pri ocenjevanju pomembnosti vplivov svojih dejavnosti na okolje mora organizacija razmišljati ne le o običajnih pogojih obratovanja, ampak tudi o razmerah ob zagonu in zaustavitvi ter o izrednih razmerah, ki se jih da razumno predvideti. Upoštevati se mora pretekle, sedanje in načrtovane dejavnosti.

▼B

*PRILOGA VII*

**OKOLJSKI PREGLED**

7.1 **Splošno**

Organizacija, ki ni predložila informacij, potrebnih za ugotavljanje in ocenjevanje pomembnih okoljskih vidikov v skladu s Prilogo VI, mora opredeliti svoje dejansko stanje v zvezi z okoljem s pomočjo pregleda. Namen pregleda naj bo preučitev vseh okoljski vidikov organizacije kot podlaga za določitev sistema okoljskega ravnanja.

7.2 **Zahteve**

Pregled naj obsega pet ključnih področij:

(a) zakonodajne, predpisane in druge zahteve, ki jim je organizacija zavezana;

(b) določitev vseh okoljskih vidikov, ki imajo pomemben vpliv na okolje, v skladu s Prilogo VI, pri čemer se, če je to primerno, ti vidiki kakovostno in količinsko opredelijo, ter izdelava registra tistih vidikov, ki so določeni kot pomembni;

(c) opis meril za ocenjevanje pomembnosti vpliva na okolje v skladu s Prilogo VI, točka 6.4;

(d) pregled vse obstoječe prakse in postopkov v zvezi z okoljsko ravnanje;

(e) ovrednotenje povratnih informacij iz preiskav prejšnjih dogodkov.

▼B

*PRILOGA VIII*

**PODATKI ZA REGISTRACIJO**

**Minimalne zahteve**

| |
|---|
| Ime organizacije: |
| Naslov organizacije: |
| Oseba za stike: |
| Koda dejavnosti NACE: |
| Število zaposlenih: |

| |
|---|
| Ime okoljskega preveritelja: |
| Akreditacijska številka: |
| Obseg akreditacije: |
| Datum naslednje okoljske izjave: |

| |
|---|
| Ime in podatki za stik z izvršilnim organom ali organi oblasti, pristojnimi za organizacijo: |

*V ..., dne.../.../2000*

*Podpis predstavnika organizacije*

…